

Riksinventering av vit stjälkröksvamp, *Tulostoma niveum*, 2004-2006

– En lägesrapport efter tre säsongers inventering

Riksinventering av vit stjälskröksvamp,
Tulostoma Niveum, 2004-2006 - En lägesrapport efter tre
säsongers inventering

Länsstyrelsen i Örebro län, publ. nr. 2007-42

Text: Mikael Jeppson

Foto: Mikael Jeppson

Layout: Sandra Thunander

Kontaktperson: Inger Holst

Telefon: 019-19 30 00

Email: inger.holst@t.lst.se

Denna publikation bör citeras: Jeppson, M. 2006. *Riksinventering av vit stjälskröksvamp (Tulostoma niveum) 2004-2006*, Länsstyrelsen i Örebro län, publ. nr. 2007-42

Omslagsbild: Vit stjälskröksvamp, *Tulostoma niveum*. Stockholms län, Vårdinge sn, Usta, 2005-10-13.

Förord

I åtgärdsprogrammet för bevarande av vit stjälnösvamp, *Tulostoma niveum*, föreslogs en riksinventering för att förbättra kunskapsläget kring arten. Nedan sammanfattas några preliminära resultat efter tre säsongers inventering (2004-2006). Arbetet fortsätter under 2007 och en revidering av åtgärdsprogrammet är planerad till 2008.

Under inventeringen hittills har återfynd gjorts på ett flertal av de tidigare kända lokalerna för vit stjälnösvamp. Cirka 20 av de gamla lokalerna har besökts och återfynd har gjorts på 15 av dessa. Dessutom har nyfynd väsentligen utökat artens utbredningsareal eftersom 10 nya lokaler har hittats. Nyfynden har skett på Gotland, i Västergötland och i Dalsland. Den dalsländska förekomsten ansluter geografiskt västerut till nyfunna populationer i inre Oslofjorden.

En preliminär bedömning av den vita stjälnösvampens status pekar mot att arten har en begränsad men tämligen stabil population i landet. Igenväxning och exploatering av lokaler kan utgöra hot. Under inventeringen har arten påträffats på kalkmurar, ett tidigare okänt habitat. Här föreligger ett akut hot på grund av en pågående restaurering av kyrkmurar.

Tack Mikael Jeppson för ett proffsigt utfört arbete med såväl inventering som rapportskrivning!

Inger Holst

Koordinator åtgärdsprogram hotade arter

Innehållsförteckning

Förord	3
Summary	5
Inledning	6
Länsvis översikt över lokaler för vit stjälnökrösvamp	8
Stockholms län (AB)	8
Södermanlands län (D)	11
Östergötlands län (E)	12
Kalmar län (H)	13
Gotlands län (I)	14
Västra Götalands län (O)	14
Örebro län (T)	17
Preliminära observationer 2004-2006	18
Växtplatser	18
Fruktkroppar, mycel och sporspridning	19
Fruktifikationsperiod	19
Utbredning	19
Hotbild	20
Fortsättning	20
Tack	21
Referenser	22
Bilaga 1. Vit stjälnökrösvamp - lokalförteckning	

Summary

In the Swedish Action Plan for the conservation of *Tulostoma niveum* a monitoring project was suggested to increase the knowledge of its distribution and current status. A preliminary report after three consecutive monitoring seasons (2004-06) indicates that *Tulostoma niveum* has a small but constant population in the country. It has been refound in a number of “old localities” and new discoveries have considerably increased its distributions area. Potential threats to its habitats seem to be overgrowth and exploitation of localities. In connections with the monitoring project *T. niveum* was detected in a previously unknown habitat, viz. on top of old lime stone walls around churches. In this habitat *T. niveum* is critically endangered due to restauration activities, including the removal of moss cover on the top stones.

Inledning

Som en del i det nationella åtgärdsprogrammet för bevarande av vit stjälnkröksvamp (Naturvårdsverket 2005) ingår en riksinventering. Denna åtgärd innebär att återbesöka alla tidigare kända lokaler för vit stjälnkröksvamp (ca 25) och att genomföra riktade eftersök i potentiella habitat i områden varifrån vit stjälnkröksvamp inte tidigare varit känd. Inventeringen inleddes i författarens regi sommaren 2004 med besök på några kända lokaler för vit stjälnkröksvamp i Örebro, Uppsala, Kalmar och Stockholms län. Källor för ”gamla” lokaler var bland annat ArtDatabankens fynddatabas, Kers (1978) och herbarierna vid Fytoteket i Uppsala (UPS) och Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm (S). Inga fynd gjordes eftersom det var alltför tidigt på säsongen, men syftet var snarast att rekognoscera och att lära känna lokaler och habitat för vit stjälnkröksvamp i samband med utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Senare samma höst besöktes dessa lokaler på nytt och återfynd av vit stjälnkröksvamp kunde göras på nio lokaler. Nyfynd som utvidgade artens utbredningsareal gjordes på Öland, Gotland och i Västra Götaland. I februari 2005 genomfördes en ”svamp-workshop” med medlemmar i Ölands Botaniska Förening. Flera medlemmar visade intresse för de öländska förekomsterna av vit stjälnkröksvamp och i november samma år deltog ett tiotal personer i en fältweekend med syfte att hitta fler öländska förekomster av vit stjälnkröksvamp. Flera nya fynd gjordes då på kalkhällmarker på Ölands Stora Alvar.

I oktober 2005 genomfördes under ledning av författaren en exkursion med Stockholms Svampvänner till Runmarö med syfte att återbesöka gamla fyndplatser för vit stjälnkröksvamp. Svampen påträffades i detta sammanhang på några av sina tidigare kända fyndplatser. I samma månad hölls en träff med några berörda länsstyrelser ÅGP-koordinatorer på Utö i Stockholms skärgård. Vit stjälnkröksvamp påträffades på de tidigare kända lokalerna på norra Utö och i tillägg kunde nyfynd göras på de små urkalköarna Nedergårdsö och Notholmen tack vare benägen hjälp från Skärgårdsstiftelsens tillsyningsman på Utö, Bengt Söderlund, som sjövant styrde stiftelsens båt i jakten på vit stjälnkröksvamp. Från Närke och Västmanland rapporterade Inger Holst (ÅGP-koordinator i Örebro län) om återfynd på gamla lokaler. Likaså bidrog Mats Gothnier (ÅGP-koordinator i AB-län) och Stephen Manktelow med nyfynd på ytterligare urkalköar i Stockholms skärgård. Resultaten av riksinventeringens två första år presenterades kortfattat av Jeppson (2006a).

Under våren 2006 höll författaren ett seminarium kring svampar med befintliga eller planerade åtgärdsprogram för Västgötabergets Svampklubb (VBSK) i Skövde och i oktober samma år genomfördes exkursion till potentiella lokaler för vit stjälnkröksvamp i kalkområdena i centrala Västergötland (Falbygden). Inga fynd gjordes vid detta tillfälle men bara några dagar senare rapporterade medlemmar i VBSK att de hittat vit stjälnkröksvamp på Kinnekulle och på kyrkogårdsmurar i Segerstad och Eggby. Medlemmar i Ölands Botaniska

Förening bidrog under hösten 2006 och vårvintern 2007 med ytterligare öländska fynd.

Parallellt genomförde författaren, utanför åtgärdsprogrammets ram, exkursioner i Oslo-området tillsammans med norska mykologer. Fynd av vit stjälnkröksvamp kunde i detta sammanhang göras på två kalköar, Malmøykalven och Kjeholmen i inre Oslofjorden (Jeppson 2006b). Dessa fynd utvidgade artens utbredningsareal ytterligare. Under senhösten 2006 inventerades ett ansevärt antal potentiella lokaler på Gotland utan att vit stjälnkröksvamp påträffades. Endast ett gotländskt fynd kunde noteras, i Brucebo NR, på samma lokal (men på ett annat kalkblock) som arten setts 2004. Ett planerat inventeringsbesök på Lilla Karlsö fick ställas in på grund av otjänligt väder.

Totalt under 2004-2006 har ca 20 av de gamla lokalerna besökts och återfynd har gjorts på 15 av dessa. Till detta kommer nyfynd på ett tiotal lokaler. I uppdraget för riksinventeringen ingår att bedöma statusen hos de lokaler där vit stjälnkröksvamp kunde konstateras. Nedan följer en presentation länsvis av kända lokaler för vit stjälnkröksvamp och ett försök till en preliminär bedömning av dem som besökts under riksinventeringen 2004-2006. Bilaga 1 innehåller en lokalöversikt i tabellform.

Länsvis översikt över lokaler för vit stjälnkröksvamp

Stockholms län (AB)

Drakboda

Lokalen vid Drakboda har eftersökts tillsammans med Mats Gothnier (Länsstyrelsen i Stockholms län) men inte kunnat lokaliseras. Fynd av vit stjälnkröksvamp gjordes av L.-E. Kers 1973 men sedan dess kan en utvidgad bebyggelse kring gården Drakboda ha spolierat fyndplatsen. Inga potentiella habitat kunde heller upptäckas i omgivningarna.

Järnholmen

Ett fynd gjordes på Järnholmen, strax norr om Utö, av Stephen Manktelow (pers. medd. och Artportalen) i oktober 2005. Förekomsten utgjordes enligt uppgift av 13 mycel. Lokalen ingår i Natura 2000 (SE0110085) och i Utö NR.

Krokskär

Nyfynd av vit stjälnkröksvamp på den lilla urkalkön Krokskär i sydspetsen av Södertörn, strax norr om Landsort rapporterades av Mats Gothnier i april 2006. Det rörde sig om övervintrade fjolårsfruktkroppar som klarat vintern utan att vittra sönder. Lokalen är inte skyddad och ingår inte i Natura 2000.

Malhuvud

Den lilla ön Malhuvud, bebodd av Erik Jarvin och hans familj, besöktes i oktober 2004 tillsammans med Mats Gothnier och Erik Jarvin. En tidigare fynduppgift rapporteras av Kers (1978) på öns sydvästra del. Inget återfynd kunde dock göras av vit stjälnkröksvamp men stjälnkröksvamp (*Tulostoma brumale*) påträffades på ett par ställen i jordfyllda sprickor på kalkberg på öns centrala del. Lämpliga habitat för vit stjälnkröksvamp finns men ön behöver besökas på nytt.

Munkö

Tidigare fynd rapporterade av Kers (1978). Lokalen är hittills ej besökt inom riksinventeringens ram. Av tidigare fynd att döma (herb. S, UPS) verkar Munkö ha varit en god lokal för vit stjälnkröksvamp under 1950-talet. L.-E. Kers gjorde återfynd 1973. Ön är idag naturreservat varför eventuella förekomster av vit stjälnkröksvamp kan anses säkrade. Inventeringsbesök planeras till senhösten 2007.

Mörkö, Kalkberget vid Egelsvik

En förekomst av vit stjälnkröksvamp på det floristiskt och geologiskt intressanta Kalkberget vid Egelsvik föreligger (Kers 1978). Berget har besökts vid två tillfällen inom inventeringens ram utan att återfynd har kunnat göras. Berget hyser lämpliga förhållanden för vit stjälnkröksvamp och behöver inventeras ytterligare.

En reservatsbildning i kommunal regi är genomförd eller nära förestående och området ingår i Natura 2000 (SE0110126). Ett anmärkningsvärt fynd av en annan, sannolikt obeskriven stjälnörsvamp, *Tulostoma aff squamosum*, gjordes i närheten av rastbordet, uppe på bergskrönet, i oktober 2005.

Mörtö

Tidigare fynd rapporterade av Kers (1978). Lokalen är hittills ej besökt inom riksinventeringens ram.

Nedergårdsön och Notholmen

Två varandra närbelägna urkalköar omedelbart öster om Ornö. Från dessa öar var tidigare inga fynd kända men vid ett besök tillsammans med ÅGP-koordinatorer den 14 oktober 2005 kunde rika förekomster konstateras på båda öarna. Habitatet var svagt sluttande kalkhällar med riklig påväxt av kruskalkmossa (*Tortella tortuosa*). De bägge öarna torde ha en rik kalkflora men saknar idag skydd. Något direkta hot mot förekomsterna av vit stjälnörsvamp verkar inte föreligga.

Nothamn

Kers (1978) rapporterade fynd från den hittills nordligaste kända lokalen för vit stjälnörsvamp. Nitare gjorde återfynd 1986 (herb. UPS). Inget återfynd kunde göras vid inventeringsbesök i november 2004. Emellertid verkar lokalen hysa lämpliga mosshabitat i ett kalkbrott och på de anslutande strandklipporna. Inget hot mot lokalen kunde noteras vid besöket men vit stjälnörsvamp återstår att återfinna. Området ingår i Natura 2000 (SE0110240). Enligt Kristoffer Stighäll (pers. medd.) finns ytterligare potentiella växtplaster för vit stjälnörsvamp på kalköar längs Roslagskusten.

Nämdö, Västanvik

Från Västanvik på Nämdö har Peter Nilsson rapporterat fynd av vit stjälnörsvamp på Artportalen. Fyndet saknar uppgifter om antal mycel/fruktkroppar och växtplatsens beskaffenhet. Fyndet har ej kontrollbestämts i samband med riksinventeringen.

Ornö

På Ornö föreligger fynd dels från norra delen, dels från sydligaste udden (Kers 1978). Öns norra del har ännu inte besökts inom riksinventeringens ram. Annika Arnell har bidragit med ett återfynd vid Näset vid öns sydspets.

Risselö

Tidigare fynd rapporterade av Kers (1978). Lokalen är hittills ej besökt inom riksinventeringens ram.

Runmarö

Runmarö var sedan tidigare känd för sina rika förekomster av vit stjälnörkssvamp. Den samlades här av stockholmsmykologerna Ragnar Rydberg och Gustav Haglund på 1950-talet och senare av Lars-Erik Kers, Johan Nitare, Pelle Holmberg med flera. Ön är rik på lämpliga habitat i form av urkalkhällar omgivna av blandskog och betesmarker. Under hösten 2004 gjordes återfynd av vit stjälnörkssvamp i trakten av Vitträsk medan förekomsterna vid Södersunda och Nore inte kunde återfinnas. En uppföljningsexkursion med medlemmar i Stockholms Svampvänner i oktober 2005 gav ytterligare bevis på förekomster av vit stjälnörkssvamp kring Vitträsk. De gamla fyndplatserna vid Kile har ännu inte besökts, men rikedomerna på lämpliga habitat gör Runmarö till en av de viktigaste lokalerna för vit stjälnörkssvamp. Inga delar av ön är skyddade genom naturreservat och ingår heller inte i Natura 2000. Emellertid verkar inte förekomsterna av vit stjälnörkssvamp vara akut hotade. Igenväxning tycks inte utgöra något uttalat hot på de kala kalkhällarna. I åtgärdsprogrammet (Naturvårdsverket 2005) framfördes farhågor att mänskligt trampslitage kring livligt frekventerade stigar på kalkhällarna skulle kunna utgöra ett hot mot vit stjälnörkssvamp genom att lämpliga mosshabitat slits bort. Detta hot kan bekräftas men verkar inte ha någon avgörande betydelse för den totala populationen av vit stjälnörkssvamp på ön. Exploatering i form av bebyggelse kan dock utgöra ett större hot.

Områden kring Nore och Kila återstår att inventera.

Skarp-Runmarö

Tidigare fynd rapporterade av Kers (1978). Lokalen är hittills ej besökt inom riksinventeringens ram.

Utö

Norra delen av Utö har besökts vid två tillfällen under riksinventeringen, i november 2004 och i oktober 2005. Vid det senare tillfället deltog ÅGP-koordinatorerna Lena Almqvist, Mats Gothnier och Inger Holst. Sedan tidigare kända förekomster på öns norra, kalkrika del (Kers 1978) kunde bekräftas. Vit stjälnörkssvamp förekommer på flera ställen på de öppna, med kuddar av kruskalkmossa bevuxna kalkhällarna bara några meter ifrån havet. Fyndområdet är beläget inom Natura 2000 (SE0110085) och Utö NR och förekomsterna kan anses säkrade. Inga hot ifråga om igenväxning torde föreligga på de kala kalkhällarna.

Uvön

Tidigare fynd rapporterade av Kers (1978). Lokalen är hittills ej besökt inom riksinventeringens ram.

Varnö Ängsholme

Varnö Ängsholme är en liten urkalkö belägen strax söder om Ornö. Härifrån rapporterade Mats Gothnier nyfynd på försommaren 2006. Det rörde sig om fjolårsfruktkroppar som ovanligt nog klarat vintern utan att vittra bort.

Vårdinge, Usta

En förekomst av vit stjälnkröksvamp rapporterades vid sjön Sillens strand av L.-E. Kers (1978). Återfynd kunde göras hösten 2005 då vit stjälnkröksvamp fruktificerade med ca 110 fruktkroppar på en yta av ca 100 m². Förekomsten är belägen på urkalkklippor i strandkanten i omgivande blandskog. Floran längs stranden är starkt kalkinfluerad och kalkgynnade svampar som liten och fransad jordstjärna (*Geastrum minimum* och *G. fimbriatum*) förekommer i närheten av vit stjälnkröksvamp som växer i kuddar av kruskalkmossa och uppträder i små, från varandra isolerade grupper på bergknallarna 5-10 meter från strandkanten. Lokalen är oskyddad men är i någon mån säkrad genom det generella strandskyddet. Emellertid ser man tecken på viss exploatering i form av en relativt nybyggd "sjöbod" i närheten av stjälnkröksvampsförekomsterna. Vid framtida ansökningar om bygglov i strandskydds-zonen är det viktigt att vit stjälnkröksvampen och den i övrigt rika kalkfloran på uddarna i Sillen beaktas.

Södermanlands län (D)

Fingerkulla, Kalkberget

Strax NV om gården Fingerkulla finns ett urkalkberg med ett brant sydvänt stup ner mot åkrar och betesmarker. Branten är bevuxen med lövskog (ek, hassel). Kers (1978) rapporterade fynd av vit stjälnkröksvamp här 1973. Vid ett besök i oktober 2005 kunde två förekomster av vit stjälnkröksvamp konstateras, belägna på krönet av branten och en liten bit ner i stupet där ljus tränger ner genom den omgivande trädvegetationen.

Habitatet var i båda fallen kuddar av kruskalkmossa. Inget akut hot mot förekomsterna kunde noteras. Igenväxning skulle kunna utgöra ett hot men den branta topografin och förekomsten av kala bergytter och block minskar denna risk. Lokalen torde hysa en rik kalkflora i övrigt och utgörs av ett isolerat kalkberg i ett området med en i övrigt surare berggrund. Lokalen är inte skyddad och omfattas inte av Natura 2000.

Jättarsberget och Skorvan

Jättarsberget i Furholmens NR är ett kalkberg med en brant syd- och östsluttning som stupar ner i havet. Torrängsartade biotoper förekommer rikligt och tidigare fynd av en (obeskriven) stjälnkröksvamp (*Tulostoma* aff. *squamosum*) föreligger. Vit stjälnkröksvamp har rapporterats av Kers (1978). Under ett besök i oktober 2005 konstaterades liten jordstjärna (*Geastrum minimum*) men inga återfynd av vit stjälnkröksvamp kunde göras. Strax söder om Jättarsberget ligger den lilla

kalkön Skorvan. M. Ryberg rapporterade fynd av vit stjälnöröksvamp härifrån 1975 (Kers 1978). Under riksinventeringen har ön hittills bara okulärbesiktigats medelst kikare men man kan på håll konstatera att rikligt med potentiella habitat föreligger på de kala kalkhällarna. Både Skorvan och Jättarsberget är belägna i ett område med naturreservatsföreskrifter varför inget överhängande hot föreligger mot eventuella vit stjälnöröksvampsförekomster. Ett allmänt hot mot den rika kalkfloran på Jättarsberget verkade vid besöket vara bökande vildsvin som med förödande effektivitet påverkar framför allt gräs- och örtvegetation. Ytterligare besök krävs för att konstatera om vit stjälnöröksvamp finns kvar i området.

Nynäs NR

Kers (1978) rapporterade förekomster av vit stjälnöröksvamp på urkalkhällar SSV om Nynäs slott. Inget återfynd har kunnat göras även om miljöer i form av mosskuddar på urkalkhällar i halvexponerade lägen förekommer. Förekomsterna av vit stjälnöröksvamp är belägna i ett naturreservat och ingår i Natura 2000-området SE0220126. Lokalen behöver återbesökas.

Östergötlands län (E)

Krokek, Marmorbruket, Fagervik

Lokalen är belägen i en brant delvis skogklädd sluttning mot Bråviken. Lokalen är rik på större och mindre kalkblock (urkalk) i branten och i anslutning till ett vattenfyllt gruvhål. Några block i halvskuggiga lägen har mosskuddar av kruskalkmossa och utgör lämpliga habitat för vit stjälnöröksvamp.

Vid besök på lokalen hösten 2004 kunde inga fruktkroppar av vit stjälnöröksvamp påträffas. Däremot hittades i november 2005 en liten förekomst (två fruktkroppar) på ett block en bit upp i sluttningen, omedelbart öster om gruvhålet. På lokalen finns i övrigt flera mycel av den vanliga stjälnöröksvampen (*Tulostoma brumale*). Denna växer dock inte i mosskuddar på stenblocken utan i mineraljord i mer eller mindre solexponerade torrängstungor mellan blocken.

Lokalen vid Fagervik är belägen i Natura 2000 (SE0230354). Vit stjälnöröksvamp verkar inte vara utsatt för något överhängande hot. Området har ett stort kulturhistoriskt värde och längs stranden löper en livligt frekventerad turiststig som bland annat leder fram till informationstavlor vid gruvhålet. Den branta blockmiljön som arten förekommer i verkar heller inte vara särskilt hotat av igenväxning. Ytterligare förekomster för vit stjälnöröksvamp kan finnas i branten och potentiella växtplatser finns på uddar i Bråviken med urkalkhällar och klippor lite längre västerut, vid Krokeks campingplats.

En potentiell lokal, Mörby backar i Ö. Harg, har besökts med negativt resultat. Lokalen utgörs av ängs- och buskvegetation med uppstickande diabasberg. Här och var finns mosskuddar direkt på diabasberget i halvskuggiga lägen som skulle

kunna vara lämpliga habitat för vit stjälskröksvamp. Miljön är basisk men saknar kalk, vilket kanske kan förklara frånvaron av vit stjälskröksvamp.

Kalmar län (H)

Högsrum, Höghäll

Strax norr om Högsrums kyrka finns ett område med alvarkarst omgivet av betade torrängar. Vegetationen kännetecknas av buskar (en, slån) och vit stjälskröksvamp förekommer i kuddar av kruskalkmossa på några ställen utmed karstsprickor. Lokalen är idag inte skyddad och ingår inte i Natura 2000. Sannolikt finns risk för igenväxning.

Högsrum, Karums alvar

I ett betat område med kalkstensavsatser och karstsprickor delvis bevuxet med enbuskar finns en liten förekomst av vit stjälskröksvamp, som upptäcktes hösten 2006 av Elna Hultqvist och Ulla-Britt Andersson, oberoende av varandra. Lokalen är idag inte skyddad och ingår inte i Natura 2000. Igenväxning kan tänkas missgynna förekomsten av vit stjälskröksvamp.

Resmo, Resmo alvar

Under en exkursion med medlemmar i Ölands Botaniska Förening i november 2005 besöktes områden med alvarkarst längs den sk Resmokorridoren, en sänka i kalkberggrunden som i en svag båge sträcker sig i öst-västlig riktning rakt över Alvaret. Vit stjälskröksvamp påträffades i fyra delområden, varav i riklig mängd på ett par av dem. Habitatet var mosskuddar i anslutning till karstsprickor i områden med enstaka buskar. Vid besöket konstaterades att hällsnäckans (*Chondrina clienta*) betesområden kring karstsprickorna (jfr Ekstam & Forshed 2002) sannolikt hindrar påväxt av mossor vilket missgynnar nyetableringar av vit stjälskröksvamp. Eftersök i ett karstområde i en trädunge (huvudsakligen ask) gav inget resultat trots att mosskuddar förekom på mindre block och längs karstsprickor.

De fyra förekomstområdena för vit stjälskröksvamp var de vi noterade vid några timmars eftersök. De är alla belägna inom Natura 2000-området Stora Alvaret (SE0330176). Med stor sannolikhet finns fler förekomster på Stora Alvaret.

Räpplinge, Nabbkärret SO

Herbariematerial i (herb. UPS) samlat av Karin Martinsson 1986 härstammar från ett stenröse (odlingsröse?) med kalksten i trakten av Tomteby. Eftersök i området har inte gett resultat. Sannolikt är lokalen förstörd och svampen utgången.

Räpplinge, Slottsälvaret

1986-87 observerades och samlades vit stjälskröksvamp på kalkblock på Slottsälvaret av Johan Nitare (herb. UPS). Ett foto av detta fynd finns publicerat i Pegler & al. (1995). Fyndplatsen utgörs av ett område med alvarkarst där eventuellt en viss kalkbrytning tidigare förekommit. I och kring karstsprickorna växer en, nyponros slån och yngre askar. Buskvegetation åstadkommer en halvskuggig miljö som kan tänkas gynna vit stjälskröksvamp. Återfynd gjordes 2004 då 2-3 mycel noterades. Fruktkroppar uppträdde i mosskuddar på sidor av mindre kalkblock och på kanten av karstsprickor.

Hot mot förekomsten är igenväxning och en försiktig röjning kommer antagligen att bli aktuell. Lokalen är belägen inom Natura 2000-området Slottsälvaret (SE0330203).

Räpplinge, S vägskalet till Borgehage by

Elna Hultqvist (ÖBF) rapporterade under vårvintern 2007 nya fynd av vit stjälskröksvamp i Räpplinge församling. Lokalen utgörs av alvarkarst och är idag inte skyddad och ingår heller inte i EU:s nätverk Natura 2000.

Gotlands län (I)

Visby, Brucebo NR

Fynd av enstaka fruktkroppar på två mossklädda kalkblock i kalktallskog. Lokalen är naturreservat och ingår i ett Natura 2000-område (SE0340064). Växtplatserna kan anses säkrade med nuvarande skötselplan.

Ett 20-tal potentiella lokaler på Gotland har besökts utan att vit stjälskröksvamp har kunnat påträffas. Rikedom av till synes lämpliga mikrohabitat för vit stjälskröksvamp finns t ex i Ölbäcks hällmarksområde strax väster om Visby, i Langs Hage strax SO om Visby liksom i hällmarksområdena vid Ardre strax norr om Ljugarn och på Grogarnsberget i Östergarn.

Västra Götalands län (O)

Dala, Stenåsen – Nya Dala

Från kalkavsatser i kalktorrängsområdet mellan Stenåsen och Nya Dala finns en obelagd uppgift om en stjälskröksvamp (A. Bertilsson, muntl. uppgift). Området har besökts under riksinventeringen utan att någon stjälskröksvamp har kunnat påträffas.

Eggby, kyrkan

På kyrkogårdsmuren vid Eggby kyrka, gjorde medlemmar i Västgötabergets Svampklubb (VBSK) 2006 ett ”kyrkfynd” av vit stjälskröksvamp. Fruktkroppar förekom i mossan ovanpå toppstenar i kyrkmuren. Ett akut hot mot förekomsten

är en pågående restaurering och omläggning av Skara stifts kyrkogårdsmurar. I detta sammanhang spolats stenarna rena med vatten under högt tryck för att få bort all mossa. Detta skulle således obönhörligen drabba vit stjälnörkssvamp, såväl som eventuella rödlistade mossor och lavar. Ett förslag i sammanhanget vore att toppstenar i kalkmurar lades tillbaka intakta, utan renspolning.

I närbelägna Varnhems församling, där en kyrkmursrestaurering just pågår, finns en av vårt lands äldsta fynduppgifter om en stjälnörkssvamp. Linnélarjungen Andreas Dahl nämner i sin 1700-talsbeskrivning över Varnhems församling en förekomst av *Lycoperdon pedunculatum* (= Linnés namn på stjälnörkssvamp, *T. brumale*) i socknen. (Dahl 1974). Inget material av fyndet föreligger och det kan därför inte avgöras om det handlade om *T. brumale* eller vit stjälnörkssvamp (som urskiljdes som ny art så sent som 1978). Det finns emellertid hittills inga fynd av andra *Tulostoma*-arter i Västergötland varför mycket talar för att det faktiskt skulle kunna ha varit vit stjälnörkssvamp. Eftersök i Varnhem av medlemmar i VBSK har hittills varit resultatlösa.

Kinneulle, Medelplana, Sätatorpsområdet

Fruktkroppar av vit stjälnörkssvamp upptäcktes av författaren på två kalkblock vid Sätatorpet under senhösten 2005. I oktober 2006 återbesöktes lokalen och ytterligare fruktkroppar på block i nära anslutning till de tidigare kunde upptäckas. Lokalen utgörs av ett gammalt kalkbrott som delvis vuxit igen med barrskog (med inslag av lövträd). Under senhösten 2006 besöktes lokalen av medlemmar i VBSK varvid förekomsten kunde utvidgas ytterligare. Totalt räknades ca 500 fruktkroppar. Vit stjälnörkssvamp har dessutom några förekomster på kalkstensmurar i området.

Fyndområdet är beläget inom Kinnekulles naturvårdsområde men utanför ett planerat naturreservat (Såten), vars gränser eventuellt skulle kunna utvidgas för att täcka in åtminstone kärnområdet för vit stjälnörkssvamp. Hot mot lokalen är igenväxning eller avverkning, två alternativ som båda radikalt förändrar den halvöppna miljö svampen har idag och som uppenbarligen gynnar den. Förekomsten är den hittills största kända av vit stjälnörkssvamp. Lokalen omfattas av Natura 2000 (SE0540063) och ingår i Kinnekulles naturvårdsområde.

Medelplana, Kinneulle, Hjälsäter

Någon kilometer söder om Sätatorpsområdet, vid Hjälsäter, vid parkeringsplatsen för den välkända guckuskolokalen upptäckte medlemmar i VBSK på senhösten 2006 ytterligare en förekomst av vit stjälnörkssvamp. Ett mycel med sex fruktkroppar växte här i mossa uppe på en kalkstensmur, som gränsar mot ädellövskog i söder och mot en bilparkering på nordsidan. Inget omedelbart hot mot förekomsten föreligger men eventuella framtida utvidgningar av parkeringsplatsen skulle kunna skada muren och därmed förekomsten av vit stjälnörkssvamp. Lokalen omfattas av Natura 2000 (SE0540063) och ingår i Kinnekulles naturvårdsområde.

Kinnekulle, Österplana, Österplana Vall och Hed NR

Delområdet 1 – 100 – 200 m N om Österplana kyrka

Första fyndet av vit stjälnkröksvamp gjordes i november 2005 ca 200 m N om Österplana kyrka, på ett kalkblock i en lövblandskog som etablerat sig på skrotstensresterna från ett gammalt kalkbrott. I skogen, som gränsar mot en betesmark i öster och mot söder, ner mot landsvägen och kyrkan, glesnar och övergår i en betesmark med enstaka hasselbuskar och askar. I det senare området sågs ytterligare fruktkroppar hösten 2005. Vit stjälnkröksvamp förekom på uppskattningsvis fem platta kalkblock som ligger spridda ute i den halvöppna betesmarken.

Delområdet 2 – Österplana vall och hed

I oktober 2006 genomförde Olof Jansson (VBSK) en vandring genom naturreservatet Österplana vall och hed. Han noterade härvid förekomster av vit stjälnkröksvamp på minst åtta kalkblock, spridda över en sträcka av ca en kilometer. Totalt beräknades antalet fruktkroppar till ca 50. Området utgörs i huvudsak av betade gräsmarker med enstaka och spridda bestånd av hassel och ädla lövträd. Det är sannolikt att ett fortsatt eftersök i området skulle resultera i ytterligare fynd.

Delområde 3 – Björneberg

Ett fynd av vit stjälnkröksvamp gjordes i oktober 2006 av Olof Jansson (VBSK) vid Björneberg, ca 1 km N om Österplana kyrka. Närmare omständigheter kring fyndet är inte kända och lokalen bör följas upp under hösten 2007.

Delområdena 1 och 2 är belägna inom naturreservatet Österplana Vall och Hed varför dessa förekomster kan anses säkrade. De omfattas även av Natura 2000 (SE0540063) Vid upprättande och revidering av bevarandeplaner är viktigt att eftersträva den halvöppna miljö som verkar gynna vit stjälnkröksvamp. I den alltmer tätande skogen i skrotstensområdet i delområde 1, kan en försiktig gallring förordas. Delområde 3 är beläget utanför reservatsområdet men ingår i Natura 2000-området (SE0540063) och Kinnekulles naturvårdsområde.

Segerstad, kyrkan

Från Segerstad förelåg innan riksinventeringen av vit stjälnkröksvamp startade en muntlig uppgift (Leif Andersson) om ett fynd kring 1980 av en stjälnkröksvamp på mossbelupna stenar på kyrkogårdsmuren. Inget material insamlades dock vid detta tillfälle och fyndet förblev således obestämt. Under hösten 2006 besökte medlemmar i VBSK lokalen och kunde konstatera att fruktkroppar av vit stjälnkröksvamp fanns på två stenar på muren. Samma hot i form av kyrkmursrestaurering som beskrivits för fynden vid Eggby kyrka föreligger i Segerstad.

Skållerud, Ryrs NR

Vit stjälnkröksvamp växer på tre närbelägna kalkskifferblock i strandkanten av Östebosjön. Strandzonen, som består av en plåtå av kalkhaltig skiffer ur Dalslandsformationen, som höjer sig ca 5 m över vattenytan, har på senare år röjts från buskar och mindre träd vilket har gjort växtplatsen för vit stjälnkröksvamp mera solexponerad. Röjningen har skett innan vit stjälnkröksvamp upptäcktes på platsen varför ännu inget kan sägas om röjningens effekter. Lokalen bör följas upp. Ytterligare förekomster kan finnas i liknande miljöer inom Ryrs NR och på andra håll inom Dalslandsformationen. Förekomsten i Ryrs NR kan anses säkrad i och med befintliga reservatsföreskrifter. Området omfattas dessutom av Natura 2000 (SE0530082)

Örebro län (T)

Glanshammar

I Glanshammars församling föreligger tidigare fynd av L.-E. Kers på tre platser belägna 450–1000 m nordnordost och öster om kyrkan. Nilsson (1998) rapporterade om ett återfynd. Fyndplatserna i Glanshammar fördelar sig enligt följande:

450 m NNO kyrkan

Lokalen är ett system av låga, helt trädlösa urkalkberg som sticker upp i omgivande odlingsmarker. Kullarna har en utpräglad kalkflora och mossbelupna hållar förekommer. Inget återfynd har gjorts under riksinventeringen.

600 m Ö kyrkan

Lokalen omfattar en skogklädd bergklack med block och hållar kring ett vattenfyllt kalkbrott. I väster gränsar området till tomtmark, i öster till en åker. Ett nyfynd i områdets södra del, bland mossa på ett kalkblock, gjordes av Inger Holst hösten 2005.

650 m Ö kyrkan

Lokalen utgörs av ett större kalkblock i kanten av en åker som gränsar mot en blandskog. Lokalen är identisk med den som beskrevs av Nilsson (1998). Återfynd kunde göras hösten 2004 i en mosskudde på stenens nordvästsida.

1000 m Ö kyrkan

Den exakta fyndplatsen har inte kunnat lokaliseras. I anslutning till en fotbollsplan och ett motionsspår finns en del urkalkblock med mosskuddar men inget återfynd har kunnat göras.

De hittills kända lokalerna i Glanshammar åtnjuter inget skydd och omfattas inte av Natura 2000. Eventuella hot mot vit stjälnkröksvamp på de återfunna lokalerna i Glanshammar verkar vara igenväxning som leder till en alltför skuggig miljö. Ett

befarat hot som nämndes i åtgärdsprogrammet (Naturvårdsverket 2005) var trampslitage på hållar kring kalkbrott som nyttjas som badplatser, men vit stjälnkröksvamp tycks i området snarare förekomma på block i skog eller bryn än på de helt öppna hållmarkerna som omger de gamla gruvhålen.

Potentiella habitat kring kalkbrott med hållar och skrotsten har gjorts längs vägen mot Löre och Lillkyrka men inga nyfynd har kunnat göras här även om förutsättningarna för vit stjälnkröksvamp på sina håll verkar vara goda. Ytterligare eftersök i området är önskvärt.

Viker, Näsmarkernas NR

Lokalen är belägen i en östvärd, idag barrskogsklädd sluttning. Berggrunden är urkalk och floran är rik och väl undersökt. Sedan flera år har svampar i området studerats av t.ex. N. Hakelien, O. Ericsson, I. Andersson, H. Kaufmann, Å. Lindström, J. & M. Jeppson m. fl. Hakelien påträffade 1957 och 1965 en *Tulostoma* på mossbelupna urkalkblock i området (herb. UPS). Materialet bestämdes först till *T. brumale*, men det visade sig senare att det rörde sig om vit stjälnkröksvamp. 1999 gjordes återfynd av J. & M. Jeppson. Vit stjälnkröksvamp har sedan konstaterats på ett tiotal kalkblock i gles barrskog, inom det nuvarande naturreservatet Näsmarkerna. Senaste fyndtillskotten gjordes av I. Holst och Johan Nitare under hösten 2005.

Visst hot mot förekomsterna föreligger i form av igenväxning. Eventuellt kan försiktiga röjningsinsatser övervägas vid någon av växtplatserna, eventuellt kanske återinförande av skogsbete skulle kunna föreslås. Näsmarkerna omfattas av Natura 2000 (SE0240024).

Preliminära observationer 2004-2006

Växtplatser

Utifrån fynden som gjorts under riksinventeringen hittills kan man skönja vissa tendenser beträffande växtplatsval. Vit stjälnkröksvamp uppträder

- nästan alltid i halvskuggiga lägen i gläntor eller bryn i blandskog; på alvarlokaler i anslutning till buskvegetation (t ex en, slån, nypon)
- ofta nära stränder
- på toppen av eller på avsatser på sidor av stenblock eller på ojämnheter på hållar
- på kanten av karstsprickor i alvarvegetationen
- uppe på kalkmurar
- i mossa som växer direkt på sten med obetydligt underliggande jordlager; inga fynd är gjorda direkt på marken
- aldrig i fördjupningar på stenar eller hållar där vatten periodvis ansamlas

Mosssubstratet är vanligen kruskalkmossa (*Tortella tortuosa*) men även andra mossarter kommer i fråga, bl.a. plyschmossa (*Ditrichum flexicaule*) och cypressfläta (*Hypnum cupressiforme*). Inga fynd har gjorts i takmossa (*Syntrichia ruralis*), som är favoritsubstrat för förväxlingsarten *Tulostoma brumale*. De underliggande berggrunden är i samtliga fall kalkrik: urkalk, sedimentär kalk, kalkhaltig skiffer. Inga fynd har hittills gjorts på andra typer av basrika substrat t ex diabas eller grönsten.

Fruktkroppar, mycel, sporspridning

På många av sina lokaler uppträder fruktkropparna i svärmar. På ett block med ± sammanhängande mosskuddar kan finnas ett antal fruktkroppar som kan antas tillhöra ett och samma mycel. I de fall isolerade mosskuddar på samma sten också hyser fruktkroppar skulle förekomsten kunna tänkas utgöras av ett fragmenterat mycel ifall mosskudden tidigare ingått i en sammanhängande mossyta. I många fall ser man svärmar av fruktkroppar på flera olika stenblock i närheten av varandra. Det kan knappast röra sig om fragmenterade mycel från samma individ eftersom dessa stenar aldrig kunnat ha ett sammanhängande mosställe. I stället torde det röra sig om en kortdistansspridning med sporer.

Fruktfikationsperiod

Fynd av färska, nyutvecklade fruktkroppar har under inventeringen hittills i huvudsak gjorts från september till mitten av november. I allmänhet vittrar fruktkropparna snabbt bort under vintern. I några enstaka fall har vårfynd av fjolårets fruktkroppar gjorts möjligen som en följd av inventeringsperiodens milda och snöfattiga vintrar.

Under inventeringen konstaterades tämligen rik fruktkroppsbildning under höstarna 2005 och 2006. Båda dessa höstar föregicks av tämligen torra och varma somrar.

Utbredning

Under riksinventeringen av vit stjälnkröksvamp 2004-2006 har återfynd gjorts på många av de gamla lokalerna som redovisades av Kers (1978). Nyfynd på Gotland, i Västergötland och i Dalsland har utökat förekomstarealen. Den dalsländska förekomsten ansluter geografiskt västerut till nyfunna populationer i inre Oslofjorden. Ett tidigare fynd av en misstänkt vit stjälnkröksvamp i Norge (jmf Naturvårdsverket 2005) har visat sig vara felaktig (Jeppson 2006b).

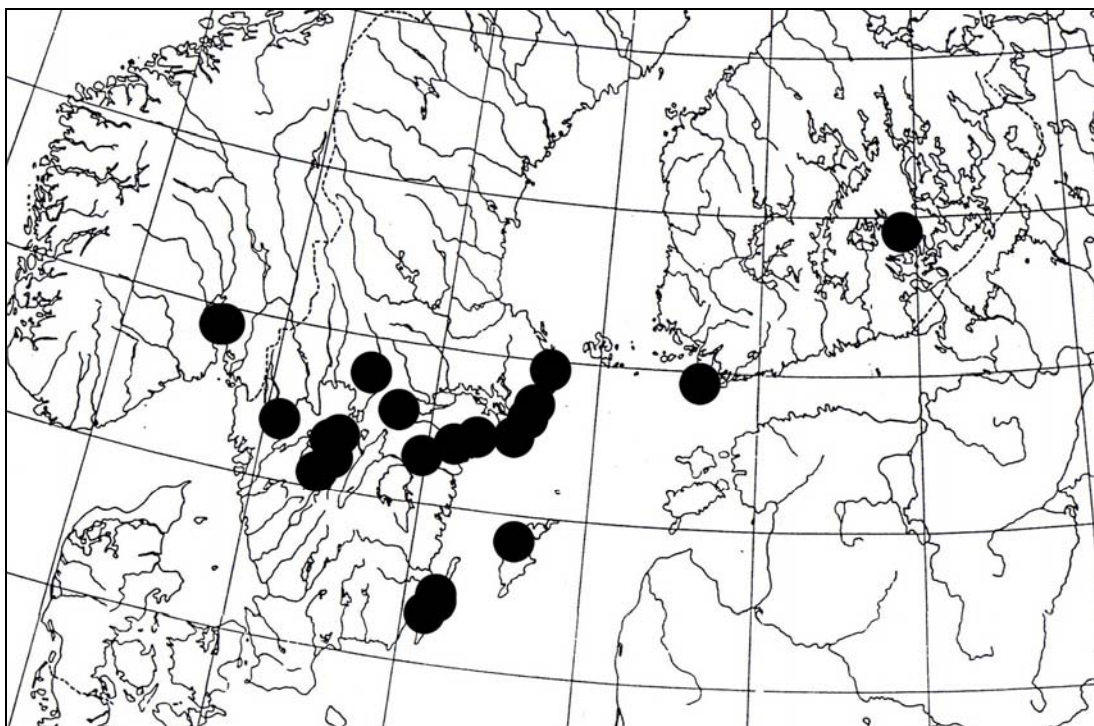

Fig. 1. Känd utbredning av vit stjälskröksvamp (*Tulostoma niveum*) i Norden.

Utifrån erfarenheter från riksinventeringen hittills verkar vit stjälskröksvamp i Sverige ha särskilt rika förekomster

- på urkalköar i Stockholms skärgård
- i alvarmarker på Öland (främst karstalvar)
- i gamla kalkbrott och på block i alvarmarker på Kinnekulle i Västergötland

Inga nya fynd av vit stjälskröksvamp har rapporterats från övriga förekomstområden i Finland och Skottland.

Hotbild

Utifrån nuvarande erfarenhet tyder mycket på att igenväxning kan vara det primära hotet mot vit stjälskröksvamp, som tycks föredra en halvöppen miljö. Detta faktum bör uppmärksammas i bevarandeplaner och skötselplaner i berörda naturreservat och Natura 2000-områden. I viss mån kan exploatering av den vita stjälskröksvampens växtplatser utgöra ett hot.

Ett tidigare inte uppmärksammat habitat för vit stjälskröksvamp är gamla kalkstensmurar kring kyrkor. I dessa miljöer är arten akut hotad av restaurering och rengöring av murstenar.

Fortsättning

Under hösten 2007 planeras kompletterande inventeringsbesök på ett antal lokaler där vit stjälskröksvamp påträffades 2004-2005. Likaså planeras besök på några

lokaler som hittills inte besökts eller på gamla lokaler där resultatet varit negativt. En revidering av programmet planeras ske under 2008. Fynd av vit stjälnösvamp rapporteras kontinuerligt till ArtDatabankens Artportal för växter och svampar.

Tack

Tack till alla som bidragit med fynd- och litteraturuppgifter och annan hjälp: Lena Almqvist, Leif Andersson, Ulla-Britt Andersson, Annika Arnell, Anders Bertilsson, Karin och Anders Bohlin, Rolf-Göran Carlsson, Mats Gothnier, Thomas Gunnarsson, Inger Holst, Elna Hultqvist, Olof Jansson, Signe och Jörgen Jeppson, Kurt-Anders Johansson, Åke Lindström, Stephen Manktelow, Karl-Gustav Nilsson och Johan Nitare.

Referenser

- Dahl, A. 1974. *Beskrivning över Varnhems församling omkring år 1785*. Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning. Häfte B:9.
- Ekstam, U. & Forshed, N. 2002. *Svenska alvarmarker. Historia och ekologi*. Naturvårdsverkets förlag.
- Jeppson, M. 2006a. *Tulostoma niveum*, en av världens sällsyntaste svampar. *Svensk Mykologisk Tidskrift* 27(2):58-63.
- Jeppson, M. 2006b. *Tulostoma niveum* funnen i Norge. *Sopp og Nyttevekster* 2(4):21-22.
- Kers, L.-E. 1978. *Tulostoma niveum* sp. nov. (Gasteromycetes), described from Sweden. *Botaniska Notiser* 131:411-417.
- Naturvårdsverket 2005. *Åtgärdsprogram för bevarande av vit stjälnösvamp (Tulostoma niveum)*. Upprättat av Mikael Jeppson. Naturvårdsverket. Rapport 5512.
- Nilsson, K. G. 1998. Svampar i Rinkaby och Glanshammars socknar i Närke. *Svensk Botanisk Tidskrift* 92:249-270. Lund
- Pegler, D.N., Læssøe, T. & Spooner, B.M. 1995. *British puffballs, earthstars and stinkhorns*. Royal Botanic Gardens, Kew.

Bilaga 1. Vit stjälskröksvamp - lokalförteckning

Län	Kommun	Församling	Lokal	X-koord.	Y-koord.	NVL	N- 2000	Senaste obs. år	RIV 2004	RIV 2005	RIV 2006	Anmärkning
AB	Haninge	Ornö	Nedergårdsö	6546360	1652470					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Nedergårdsö	6546460	1652570					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Nedergårdsö	6546420	1652550					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Nedergårdsö	6546260	1652460					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Nedergårdsö	6546370	1652490					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Notholmen	6546620	1651290					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Notholmen	6546630	1651250					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Notholmen	6546630	1651200					X		Nyfynd
AB	Haninge	Ornö	Varnö-Ångsholme	6545760	1648040						X	Nyfynd av M. Gothnier
AB	Haninge	Ornö	Ornö N					1948				Lokal ej besökt
AB	Haninge	Ornö	Ornö S, Näset			X		1974		X		Återfynd av A. Arnell
AB	Haninge	Utö	Utö NO	6542326	1647259	X	X	1952		X		Återfynd
AB	Haninge	Utö	Utö, Krokarna	6542327	1647272	X	X	1972		X		Återfynd
AB	Haninge	Utö	Utö, Krokarna N	6542875	1647087	X	X	1972		X		Återfynd
AB	Haninge	Utö	Järnholmen	6543160	1647150	X	X				X	Nyfynd av S. Manktelow
AB	Norrtälje	Väddö	Nothamn				X	1986	0			Eftersökt men ej återfunnen
AB	Nynäshamn	Torö	Krokskär	6519760	1618140						X	Nyfynd av M. Gothnier
AB	Nynäshamn	Ösmo	Drakboda N					1973	0			Lokalen ej återfunnen
AB	Nynäshamn	Ösmo	Malhuvud SSV					1972	0			Eftersökt men ej återfunnen
AB	Södertälje	Mörkö	Egelsvik, Kalkberget			X	X	1973	0	0		Eftersökt men ej återfunnen
AB	Södertälje	Vårdinge	Usta SV	6544630	1589350			1975	0	X		Återfynd

Län	Kommun	Församling	Lokal	X-koord.	Y-koord.	NVL	N-2000	Senaste obs. år	RIV 2004	RIV 2005	RIV 2006	Anmärkning
AB	Värmdö	Djurö	Munkö N			X		1972				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Munkö O			X		1973				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Munkö S			X		1973				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Munkö SO			X		1951				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Munkö V			X		1973				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Risselö					1972				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Hemträsk N					1952				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Kila					1952				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Kila V					1974				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö Nore					1976	0			Eftersökt men ej återfunnen
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Noreträsk					1951				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Noreträsk S					1952				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Södersunda					1974	0			Eftersökt men ej återfunnen
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Uppebyträsk NO	6576800	1668900			1952	X			Återfynd
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö Vitträsk N	6576400	1668900			1976		X		Återfynd av SVS och M. Jeppson
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Vitträsk NV	6576190	1668860			1973	X	X		Återfynd av SVS och M. Jeppson
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Vitträsk SV	6575331	1668136			1953		X		Återfynd av SVS och M. Jeppson
AB	Värmdö	Djurö	Runmarö, Vitträsk V	6576017	1668623			1973	X	X		Återfynd av SVS och M. Jeppson
AB	Värmdö	Djurö	Skarp-Runmarö					1972				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Nämdö	Mörtö N					1973				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Nämdö	Mörtö S, Klobbgärde 150 m SV					1972				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Nämdö	Mörtö S, Klobbgärdet 300 m N					1973				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Nämdö	Mörtö S, SV spetsen					1972				Lokal ej besökt
AB	Värmdö	Nämdö	Mörtö S, västra stranden					1972				Lokal ej besökt

Län	Kommun	Församling	Lokal	X-koord.	Y-koord.	NVL	N-2000	Senaste obs. år	RIV 2004	RIV 2005	RIV 2006	Anmärkning
AB	Värmdö	Nämdö	Västanvik	6566830	1665840				X			Nyfynd. Artportalen. Rapportör P. Nilsson.
D	Norrköping	Krokek	Fagervik, 300 m O	6504270	1535990			1972	0	X		Återfynd
D	Nyköping		Nynäs, 750 m SSV			X	X	1973	0	0		Eftersökt men ej återfunnen
D	Nyköping	Tunaberg	Fingerkulla	6503870	1563960			1973	X			Återfynd
D	Trosa	Trosa-Vagnhärad	Jättarsberget			X	X	1972	0	0		Eftersökt men ej återfunnen
D	Trosa	Trosa-Vagnhärad	Skorva			X	X	1975				Lokal ej besökt
H	Borgholm	Högsrum	Karums alvar	6295199	1550283						X	Nyfynd av E. Hultqvist & U. Andersson
H	Borgholm	Högsrum	Höghäll	6293838	1548633				X			Nyfynd
H	Borgholm	Räpplinge	Nabbkärret SO					1986				Lokalen ej återfunnen
H	Borgholm	Räpplinge	Slottsalvaret	6304110	1550690			1987	X			Återfynd
H	Borgholm	Räpplinge	S vägen till Borgehage by	6302614	1550460						X	Nyfynd av E. Hultqvist i februari 2007
H	Borgholm	Räpplinge	S vägen till Borgehage by	6302585	1550707						X	Nyfynd av E. Hultqvist i februari 2007
H	Borgholm	Räpplinge	S vägen till Borgehage by	6302675	1550418						X	Nyfynd av E. Hultqvist i februari 2007
H	Mörbylånga	Resmo	Resmo alvar	6269714	1541695		X			X		Nyfynd av ÖBF & M. Jeppson
H	Mörbylånga	Resmo	Resmo alvar	6269748	1541704		X			X		Nyfynd av ÖBF & M. Jeppson
H	Mörbylånga	Resmo	Resmo alvar	6269645	1542394		X			X		Nyfynd av ÖBF & M. Jeppson
H	Mörbylånga	Resmo	Resmo alvar	6269586	1541326		X			X		Nyfynd av ÖBF & M. Jeppson
I	Gotland	Visby	Brucebo NR	6398448	1651788	X	X		X			Nyfynd
I	Gotland	Visby	Brucebo NR	6399590	1650760	X	X				X	Nyfynd
O	Falköping	Segerstad	Segerstad	6461480	1374500						X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson

Län	Kommun	Församling	Lokal	X-koord.	Y-koord.	NVL	N-2000	Senaste obs. år	RIV 2004	RIV 2005	RIV 2006	Anmärkning
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6497320	1361810	X	X		X	X	X	Nyfynd
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6498068	1357875	X	X				X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6498332	1357742	X	X				X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6498283	1357716	X	X					Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6498265	1357722	X	X					
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6498207	1357684	X	X					Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Medelplana	Såtatorpet	6498295	1357758	X	X				X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Medelplana	Hjälmsäter	6497928	1357093	X	X				X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Medelplana	Hökastaden	6498679	1357903	X	X				X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6497210	1361720	X	X			X		Nyfynd
O	Götene	österplana	Österplana vall och hed	6497189	136724	X	X			X		Nyfynd
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6496181	1360791	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6496417	1361128	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6496686	1361246	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6496141	1360677	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6496171	1360360	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6496087	1360216	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson

Län	Kommun	Församling	Lokal	X-koord.	Y-koord.	NVL	N-2000	Senaste obs. år	RIV 2004	RIV 2005	RIV 2006	Anmärkning
O	Götene	Österplana	Österplana vall och hed	6495398	1359839	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Götene	Österplana	Björneberg	6498500	1362200	X	X				X	Nyfynd av O. Jansson
O	Mellerud	Skållerud	Ryrs NR, Kaserna	6524980	1307270	X	X			X	X	Nyfynd
O	Skara	Eggby-Istrum	Eggby	6480132	1374213						X	Nyfynd av R.-G. Carlsson, K.-A. Johansson & O. Jansson
T	Nora	Viker	Näsmarkerna, Näset	6589560	1441640	X	X	1999	X			Återfynd
T	Nora	Viker	Näsmarkerna, Bergnäsudden S	6590090	1442090	X	X			X		Nyfynd av I. Holst & J. Nitare
T	Nora	Viker	Näsmarkerna, Røjängen N	6590690	1442280	X	X			X		Nyfynd av I. Holst & J. Nitare
T	Örebro	Glanshammar	Glanshammar, 1 km O kyrkan					1973	0	0		Eftersökt men ej återfunnen
T	Örebro	Glanshammar	Glanshammar, 650 m O kyrkan	6577800	1477720			1993	X			Återfynd
T	Örebro	Glanshammar	Glanshammar, 600 m O kyrkan	6577672	1477703			1973	X			Återfynd av I. Holst
T	Örebro	Glanshammar	Glanshammar, 450 m NO kyrkan					1973	0	0		Eftersökt men ej återfunnen

Förkortningar i tabellen:

NVL: fyndplatsen är belägen i naturreservat eller naturvårdsområde

N-2000: fyndplatsen omfattas av EU:s habitatdirektiv

RIV: Riksinventering av vit stjälnösvamp

SVS: Stockholms Svampvänner

ÖBF: Ölands Botaniska Förening

X: positiv observation

O: negativ observation

Om markering saknas i RIV-kolumnen har vit stjälnösvamp inte eftersökts på denna lokal aktuellt år

Nyfynd/återfynd utan namn på observatör innebär att fynden gjorts av M. Jeppson i samband med riksinventeringen.

Noggrannheten för samtliga koordinatangivelser är ± 100

Länsstyrelsen Örebro län

Postadress
701 86

Besök
Stortorget 22

Fax
019-19 30 10

Internet
www.t.lst.se

E-post
lansstyrelsen@t.lst.se

Tfn växel
019-19 30 00